

ūdiniņos laikos pasīkē:
 1999 m. desītiņā zemēs vi-
 ūdiniņai kīstāvo 59 ūbrl.,
 ūbār gi ūz desītiņā moka
 ūdiniņai po 70 ūbrl. ūzi-
 ūzi skolas zemēs saviniņū
 ūsidāingno dar labiau negu
 zemēs prekēs. Kītaiņi ūi bu-
 negal ten, kur randas vi-
 ūdaro, kī ūo pāgies dalei-
 ūzi, ant numāzīnimo zemēs
 ūzi. Nuo 1895 m. ūki
 1901 m. skolas ūsidāingno
 ūno 19% ant 43% zemēs ver-
 ūsi, taigi 2½ kartū daugiau.
 19% zemēs ūzstāti priva-
 ūskosē bankosē, 30% ba-
 ūrisksē, ūkinīnū bankē
 kī 9%, kas rodo, gi ūki-
 ūniskosē nē tūri ūzītkāzīmo
 ūankui ūi veliā skolinti, kad
 ant dīdēnī ūalukū, nuo
 ūrīvātsī ūpatū negu nuo
 ūndo banko.
 Kauno ģubērnijs ūzi
 ūvinīnānki nōri, ant pā-
 ūnimo zemēs saviniņams
 ūikālingo kredito, ūstverti
 ūvārtīpārsē paskolos dra-
 ūstē. Toki ū draugsi ūi
 ūi Latvijōi ūra daug.

IS Pikaļu, Telsi ū pav.,
Kauno ģub.
 Naktj, 25 d. lapkrīciē,
 ūgaliņi pēr langā ūsilauzē
 ūkristijā ūiņkīcsīs ūi-
 ūkīskos ūziņciēs. ūskrau-
 ūē ūkristijos šēpas, ūnēšē
 ūonstrāntjā, kieliņus; dvi
 ūpas ūi ārnosus ant ūvento-
 ūs ūsmētē. ūgaliņi ūi-
 ūdaigti ūz 2500 ūbrl. ūa-
 ūli ūi ūiē nē sēme.
 Kābiēti.

Iš Zarasų, Kauno gub.

17 ir 18 d. lapkričio čia atsiuvo susivaižavimas Kau- no apskrįčio sūdo. Pirmiau- siai buvo perkartinėjama prova lietuvis ukininkės Lat- venytės, apskustos už užsma- gimą vaiką.

Ši rudenį, randauninkas palivarko Trakų pav. 80 me- tų senelis Kočan, gavo iš Ame- rikos apie 30 rubl. Apie tai dažinojo jo piemuo Masalski ir jam rodėsi, kad senis gavo labai daug pinigų; užsime- nus jį paimti. Naktį, atsi- daręs langą, įėjo į Kočano kambarį, priėjo prie lovos ir su kirviu užmušė Kočaną ir paėmęs pinigus, vėl per lan- gą išsinešė. Nužudė- mas iš šyk puolė ant Masals- kio ir jis ant galo prisipažino ir sakė, kad tikėjo rasti dau- giau pinigų ir norėjo su jais bėgti į Ameriką; bet kad pi- nigų rado mažai, tai pabėgti ne galėjo. Sudas nusprendė užmušę ant 7 metų prie sunkių darbų Sachalino ka- tynėse.

Iš Naumiesčio, Suvalkų gub.

Čianyškioj masinių patai- symo dirbtuvėj plyšo garinė dūda. Eksplozijos spyni- ninkų pagelbininkas Keime- lis teip sunkiai likosi sužeis- tas, kad nuo to į antrą die- ną pasimirė.

Iš Prūsų Lietuvos.

Vandenys Prūsų Lietuvos šmet pagaua daugiau stin- tų negu kitais metais, bet jos liesos, ant dirbimo trono ne tinka. Bačkoms siūnia- jų daugybę į Maskoliją. Til- žėj dabar moka po 3.50 — 4.00 Mk. už šepelį.

Naujojo į bažnyčios rodą šmet išrinko žinomą Prūsų Lietuvoj visuventautį Do- vą Zannū. Jis bus vienatis- tius lietuvis bažnyčios rodoj; kiti išrinkti visi vokiečiai.

Nepernesiai ant joančio ukininko Mažų Barskų, Voikovo, užpuolė šunes dva- ro Didžiojo Barskų. Ark- lų pasibaide, numetė Voit- kovę, kuris, puldamas, nu- silauzė do šonkauliu. Už tai apekundė jis į sudą dvarp- nū ir sudas nuo jo ukinin- kų prisudėjo 10000 Mk.

Netoli Marų, ant einančios keliu 17 metų dukters ki- ninko Karkučio, girioj užpo- lė keli jauni vyriškiai, nusivil- ko į tankumyną ir tetrusagė. Sužagtos merginos draugei pasisekė ištrukti. Ji nubė- go į kaimą ir sukėlė žvejus, su jais atėjo į girią, kur ra- do be žado gulinčią sužagtą merginą, bet niekų sugauti ne pasisekė.

Pabaigoj lapkričio už ja- vus mokojo Tilžėj: už 100 kyliogramų kviečių 14.75 — 16.00 Mk., rugių 12.90 — 14.50 Mk., miežių 12.75 — 13.55 Mk., avižų 10.90 — 12.25 Mk., bal- tųjų žirnių iki 21 Mk., bul- vių 4.00 Mk., šieno 4.00 Mk., šiaudų 3.60 Mk.

Laikė paskutinių Prūsų sėimo pasiuntinių rinkimų Klaipėdos ir Šilokarčemos pavičiuose likosi iš lietuvių išrinktas D-ras Gaigalaitis; jis gavo 252 išrinktųjų rinkėjų balsus, D-ras Saunus gavo tik 100 balsų. D-ras Gaig- laitis bus vadinatinis lietuvis Prūsų sėime, bet ir jis prigu- lės prie vokiečių konservaty- vų partijos. Jeigu visi lie- tuviai balsuotų už savo vien- tačius, galėtų be jokių ta- rybų išrinkti ne vieną visai nuo vokiečių ne prigulintą pasiuntinį. Tilžės ir Pakal- nės pavietųj Spilgis gavo 331 balsų, jo vienų už lietuvių negalima laikyti, jis su visu suvokietėjęs.

Tilžės sudas nusudėjo 28 metų Marę Marškaitukę ir Elsbietą Macikytę ant pusės metų kalėjimo už užsma- gimą vaiką.

Zemaitis Endrius Ambra- zas, nuo savo draugo Petro Bajoro iškaulyjo 150 rublų, žadėdamas parupinti sifk- tų ir kitokius reikalingus raštus keliavimui į Ameriką.

Iš Peterburgo.

13 d. lapkričio, salėj Pre- kėjų Dr-tės, buvo parengtas lietuviškas vakaras. Padai- nuota buvo 8 lietuviškos dai- nos, atliosta buvo dalis Puš- kino dramų, „Sykštus kar- zys“. Svetimtaučiai atgiedo- jo porą svetimų kompo- zicijų. Antraktuose kare- viška muzika gražio lietuviš- kas melodijas.

Vakaras buvo geras, bet ne teip daug buvo liet. pub- likos, kaip visada. Prie- zstis to yra ta, kad už nede- lio darys savo gužny lietu- viai-studentai. Choras p. Zaukos, biskį nusukdęs ir nuludęs, giedoj savo dainas su akompanimentu blekinės muzikos arba kareviškos, kur per daug triubų. Cen- zura, o ypatingai miesto vir- šininkas, ne daleidžia lietu- viškų afišų lotyniškoms liti- roms atepaustų. Todėlgi savitarpinės pašėlos Dr-tė buvo priversta drukuot programus tikrai rusiškai, bet nztat visi giedoriai, kaip maskolius Zubovas, bagoto prekėjo sunus, ir kiti daina- vo tikrai lietuviškai. Aparto, dirigentas kareviškos muzikos p. Mueller gražiai sutaisė orkestrai lietuviš- kas melodijas. Lietuviai šnekojo ant vakaro ne „lip lenkiškai, kaip yra paprotys ter inteligentų arba ant labdarinių studentų vakarų. Už tą lenkišką kalbą gau- na, žinoma, daugiau pinigų. Čia dabar eina garsas, kad bus išleistas lietu- viškas laikraštis, „Lietu- viškas žinovas“, kurį ketina išleisti tuli dvarponiai Kau- no rėdybos, bet ar išeis iš to kas, nežinoma dar.

Abelnai sakant, darbin- kų ant literatūros lauko ne daug, tinginių daugiau ir vaidu dar daugiau. Prof. Jaunis atsisakė nuo profes- rystos Kriokave; bijosi lenkų šovinizmo ir politikiškų sąly- gų. Gaila, kad jis nieko naujo apie kalbą ne rašo. Akademijoje taiso lekcij- jas semitų kalbų.

AI—itis.

Iš Johanisburgo, pietinėj Afrikoj.

Jau ir pietinėj Afrikoj kį- lia lietuvių supratimas ir čia jie pradeda suprasti reikalą vienybės, pradeda jausti lietuviškas esą. Iš to galima vien džiaugtis.

Jahanisburge, ant užmą- nuo sumanėsi lietuvių, susi- tvėrė pirmutinę pietinėj Af- rikoj lietuviška draugystė po vardu Šv. Juozapo. Susir- kimas atsiuvo pas musų vientautį T. K. Užmanyto- jas draugystės J. P. paaiški- no susirinkusius nauda draugystę; kalbėjo teipogi- apie kitokius musų reikalus, kaip antai: apie reikalų ap- švietimo, apie šelpimą moks- laivių ir kitus reikalus. Li- kosi apdirbta konstitucija draugystės, ant kurios susir- kinkė sutiko ir ji užtvirtinta jau Transvaaliaus gubernato- rias. Iš syk prisirašė 32 sanariai. Ant antro susir- kimo, kuris atsiuvo 8 d. lapkričio, skaitlius sanarių pasididino. Galima tikėti, kad prie jos į trumpą laiką prisirašys veik visi čianyšk- čiai lietuviai. Draugystė už- sėdėjo 3 d. lapkričio šių me- tų.

Reikia geisti, kad ir kitur gyvenanti lietuviai, kur jų yra daugiau, kaip antai Ca- pe Town, susiorganizuotų nors į panašią draugystę.

J. Bitius.

Iš Amerikos.

Prapuolė 7 japoniečiai.

ARTONA, ORE. Čianyškė atei- vių užveizda susodino ant gar- livo „Indriaville“ 19 japoniečių, nuspręstų ant sugrąžinimo atgal. Išplaukus laivui iš Portland, ja- poniečiai nušoko nuo laivo į vandenį, norėdami prisigriebti kranto. Krantas vienog buvo toli, prie jo negalėjo prisigriebti, todėl be abe- jonės visi septyni prigirė.

Indijonai suvienytose Valstijose.

WASHINGTON, D. C. Pagal at- skaitą vidaus ministerio, ant Su- vienytų Valstijų ploto gyvena 270000 indijonų, kuriame tai skait- liu yra 90000 civilizotų. Likę gyvena ant 156 rezervacijų, turin- čių 55 milijonus akrų žemės. New Yorko štetė gyvena 5232 in- dijonai ant 8 mažų rezervacijų, už- imančių plotą 88000 akrų, taigi iš- pūta vos po 16,4 akrų ant indio- jono, taigi ne po daugiasiaisi. Indijoniškų mokyklų yra 257, ku- rias lanko 20000 vaikų. Taigi skaitlius indijonų beveik toks kaip ir lietuvių Amerikoje, bet jie turi ne 30 kartų daugiau gerų mokyk- lų negu lietuvių netikus, koki- se lietuvius mokina mokinėjai ne- mokanti ortografiškai lietuviškai rašyti.

Iš atskaitos vidaus ministerio.

WASHINGTON, D. C. Pagal at- skaitą vidaus ministerio, ant Su- vienytų Valstijų ploto yra 92354965 akrų girių rezervacijų. Ant tokio ploto kaip visa Europa, apsaugotų girių yra mažai. Neapsaugotas neužilgo iškirs spe- kuliantai. Suvienytų Valstijų mo- kyklas lanko 16 milijonų vaikų; taigi penkta gyventojų dalis mo- kina mokyklose.

Skundžiasi, kad amerikoniškai turi per mažai vaikų.

INDIANAPOLIS, IND. Epiškopa- lų diecepsijos vyskupas Juozas M. Francis rugėjo per pamokslą, jog Amerikoje gema mažai vaikų ir tame Amerika seka Prancūzijos pėdoms. Francis nieko naujo ne- pasakė, visi žino, kad Ameriko- jai skaitliu gyventojų daugina tik at- eiviai, jie nesidaugina natūrališkų keliu. Kur tik tauta surenka di- densius turtais, ten mažinasi skait- lius gemančių vaikų, kadangi mat- tintingai nemėgsta daug vaikų au- ginti. Ir Amerikoje artai ter var- guose paskendusį lenkų gema daug daugiau vaikų negu terp tur- tingų amerikonių.

Naujas tiltas.

NEW YORK. Likosi čia atidary- tas naujas tiltas jungiantis New Yorką ir Brooklyną. Naujas til- tas turi 7200 pėdų ilgio ir 118 pė- dų pločio, taigi jis ilgesnis už se- najį Brooklyną tiltą.

Beprocečiai Amerikoje.

Skaitlius bropečių Amerikoje di- dinasi; didesnis jis štetuose tir- čiau apgyventuose, o daug dides- nis terp baltevidžių negu terp ne- gry; terp indijonų gi jų mažiasiausi. Georgijoje, ant 1764 negų išpuola vienas bropeitis, New Yorko gi ant 333, taigi beveik toks jau nuo- šintis kaip ir terp baltevidžių. Zemdribiškose štetuose daug mažiau yra bropečių negu pramo- niškuose. Massachusetts vienas bropeitis išpuola ant 348, Virginioj ant 512, Texase ant 950.

Klausinto prekes.

PHILADELPHIA, PA. Krautvėse vienos didelės pardavinčios yra 50,000 pakų kiaušinių; prekė- jas mokoje po 16 c. už tuziną, o dabar pakais paduoda po 27 c. už tuziną; šiaip žmonės turi mokėti po 40 centų už tuziną. Argi ne- gėra pelną turi valgio produktų prekėjai? Iš didelių prekėjų ne- farmeriai, ne produktų perkėjai ne- turi naudos, iš to naudojasi vien susikabėję perkupčiai.

Bažnyčios New Yorko.

NEW YORK. Census biuras nuo 15 lapkričio iki 6 d. gruodžio šių metų rinko statistišką žinias apie New Yorko bažnyčias. Pa- gal surinktas žinias išpuola, jog tik ketvirta dalis gyventojų New Yorko lanko bažnyčias. Miesto dalį ant Manhattan salos, kur gyvena 2007350 žmonių, yra 451 bažnyčia visokių tikėjimų; prigu- linti prie parapijų yra 664885.

Pirkinėjimas balsu.

PROVIDENCE, R. I. Speciališkas tirinėtojas Williams, gubernato- rias paskirtas ant iširimo pasi- davimų urėdininkų, padavė guber- natoriui savo raportą, kuriame sa- ko, jog pasidavimų urėdininkų nesusekė, bet susekė, jog laike rinkimų partijos pirkė balsus: de- mokratai už balsą siūlė 4 dol., re- publikonai 5 dol. ir žinoma, dau- giau duodantis daugiau balsuo- tojų pasisekė gauti.

Svarbus apskundimas.

NEW YORK. Čianyškėme li- gonbutį Belleville, kaip pranešė policija koksai Murphy, pasimie- angliško parlamento pasiuntinys Drucker. Murphy pasakoją, jog ligonbutio tarnai mušdavo Drucke- rą; ligonbutio užveizda, jiekkan- tiems jo draugams atsakė, jog jo nėra ligonbuty. Čia prapuolė Drucker daug aukšinių ir dei- mantinių daiktų. Jeigu tai teisy- bė, tai nežinia nē ką mislyti apie tokį ligonbutį.

Juriu szunes Amerikos ezernose.

ASHLAND, WIS. Susitvėre kom- panija po vardu „Lake Superior Seal Co., kuri užsiims priveisimu jurių šunų Superior ezere. Prezi- dentu tos kompanijos bus masko- lius Maloroy. Kompanija ketina į ezera įleisti 10 patinų ir 40 patai- čių; iš to į 10 metų prisiveistų 10000 jaunų. Kadangi kailiai ju- riu šunų brangus, tai kompanija tikisi turėti gerą pelną.

Išleido universiteto pinigus.

Berley, Cal. McKown, sek- retorius administracijos šieto uni- versiteto, apreiškė, jog jis išleido 20000 dol. universiteto pinigų. Pinigus tuos jis išleido ant totali- zatoriaus laike arklų lenktynių.

Galsrai.

NASHVILLE, TEN. Sudėgė čia „Central Tennessee College“, pa- skirtas mokiniui augstesnių moks- lų negių merginų. Sudėgė prie to 4 merginos, o 11 liko sunkiai sužeisti.

Nelaimos ant geležinkelio.

Piedmont, W. Va. Netoli nuo čia, ant Baltimore & Ohio geležin- kelio, susidaužė tavorinis trukas. Prie to 3 trukai tarnai liko už- mušti.

PORT SCOTT, KAS.

Ant tilto ne- toli Pawnee, Kas., susimūšė dvi dalys tavorinio truko ir užsidėgė. Prie to dvi ypatos sudėgė, o kiti trukai tarnai turėjo nuo tilto šokti į upę.

Iš darbo lauko.

TRINIDAD, COL. Šitose ap- linkinėse yra kalnakasy štraikai. Kompanijos išsintinėjo agentus į rytinius šetus visokiąs budaus vilioti darbininkus. Agentai vi- lijoja su prigavyse: žada darbą ne- va ant geležinkelio, bet kaip tik kas pribuvą į Colorado, varo pri- verstinai į kastynes dirbti už scab- sus. Tegul todėl lietuvių darbin- kiai apsisaugos nuo agentų ir pirmą nedasizinoję, tegul ne ke- liauja į Colorado, Wyomingą ir Utah.

SALT LAKE CITY, UTAH.

Prezidentas Utah Fuel Co. anglių kastynių apreiškė, jog prie darbo neprisimprugulintių į uniją darbi- ninkų: norinti gauti darbą, turi pasitraukti iš unijos. Apėmė mat baimė prezidentas prieš darbi- ninkų organizacijas. Bauginti darbininkus vienog jis gali vien- tol, kol nevisi darbininkai priguli prie organizacijų; jeigu visi dar- bininkai būtų susiorganizavę ir kastynių prezidentas švelniau su darbininkais kalbėtų, nedrįstų jų skriausti ir bauginti.

BROOKLYN, N. Y.

United States Printing Co. sutiko į ir elektropijios dalį priimti tik darbininkus prigulintius į uniją. Sudžia vienog uždraudė kom- panijai prašalinti nuo darbo nepri- gulintius į uniją.

PORTLAND.

Portland cemento dirbtuvės, kokių iš viso yra Amerikoje 75, bus uždarytos ant poros sanvaicių. Tose dirbtuvėse mat reikia atlikti visokius svarbius pataisymus.

MINNEAPOLIS, MIN.

Lake Superior distrikte, kastynėse U. S. Steel Corporation, numazino darbininkų algas ant 5—15%. Ki- tos kompanijos, rengiasi tą patį daryti.

NEW HAVEN, CONN.

Čianyšk- čios plieno dirbtuvės likosi ant ne- aprūbeizotu laiko uždarytos, ka- dangi darbininkai nesutiko ant nu- mazinimo algų ant 10%.

KANSAS CITY, MO.

Telegra- lo kompanija prašalino nuo vietų visas tarnaujančias merginas, buk jos negerai savo darbą atlieka.

BOSTON, MASS.

600 darbi- ninkų čianyškčių medivinės dirb- tuvyų nuo naujų metų numazina algas ant 10%.

CONNELLVILLE, PA.

Suštraika- vo darbininkai Connellsville Mfg. and Mining Co., kadangi jiems nu- mazino algas ant 12%.

CHICAGO, ILL.

Galvijų pio- rinijoj bendoriams pakėlė algas po 15c. ant dienos ir tuom praša- lino rengiamą štraiką.

McKEESPORT, PA.

Čianyšk- čios truso plieno dirbtuvės liko- si uždarytos ir per tai 1200 darbinin- kų atsirado be darbo.

BATAVIA, ILL.

Čianyškčios dirb- tuvės bus uždarytos, kadangi dar- bininkai nesutinka dirbti po 10 val. vietoj 9.

DULUTH, MIN.

Plieno dirbtuvės prigulintios prie trasto pagarsino, jog numazina darbininkų algas ant 10—20%.

CONNELLVILLE, PA.

Čianyšk- čios dirbtuvės, kadangi darbininkai nesutinka dirbti po 10 val. vietoj 9.

DULUTH, MIN.

Plieno dirbtuvės prigulintios prie trasto pagarsino, jog numazina darbininkų algas ant 10—20%.

CONNELLVILLE, PA.

Čianyšk- čios dirbtuvės, kadangi darbininkai nesutinka dirbti po 10 val. vietoj 9.

DULUTH, MIN.

Plieno dirbtuvės prigulintios prie trasto pagarsino, jog numazina darbininkų algas ant 10—20%.

CONNELLVILLE, PA.

Čianyšk- čios dirbtuvės, kadangi darbininkai nesutinka dirbti po 10 val. vietoj 9.

DULUTH, MIN.

Plieno dirbtuvės prigulintios prie trasto pagarsino, jog numazina darbininkų algas ant 10—20%.

CONNELLVILLE, PA.

Čianyšk- čios dirbtuvės, kadangi darbininkai nesutinka dirbti po 10 val. vietoj 9.

DULUTH, MIN.

Plieno dirbtuvės prigulintios prie trasto pagarsino, jog numazina darbininkų algas ant 10—20%.

CONNELLVILLE, PA.

Čianyšk- čios dirbtuvės, kadangi darbininkai nesutinka dirbti po 10 val. vietoj 9.

DULUTH, MIN.

Plieno dirbtuvės prigulintios prie trasto pagarsino, jog numazina darbininkų algas ant 10—20%.

CONNELLVILLE, PA.

Čianyšk- čios dirbtuvės, kadangi darbininkai nesutinka dirbti po 10 val. vietoj 9.

DULUTH, MIN.

Plieno dirbtuvės prigulintios prie trasto pagarsino, jog numazina darbininkų algas ant 10—20%.

CONNELLVILLE, PA.

Čianyšk- čios dirbtuvės, kadangi darbininkai nesutinka dirbti po 10 val. vietoj 9.

DULUTH, MIN.

Plieno dirbtuvės prigulintios prie trasto pagarsino, jog numazina darbininkų algas ant 10—20%.

CONNELLVILLE, PA.

Čianyšk- čios dirbtuvės, kadangi darbininkai nesutinka dirbti po 10 val. vietoj 9.

DULUTH, MIN.

Plieno dirbtuvės prigulintios prie trasto pagarsino, jog numazina darbininkų algas ant 10—20%.

Čio distrikto darbininkams dirban- tiems prie kokso pecių numazino algas ant 18%.

NEW YORK. United Steel Co. nutarė nuo 1 d. sausio ateinančių metų numazinti algas darbininkų ant 2—20%.

JOLIET, ILL.

Likosi uždarytos čianyškčios Illinois Steel Co. dirb- tuvės ir per tai 500 darbininkų ne- teko darbo.

LOREAN, OH.

Sudėgė varsto- tai Baltimore & Ohio geležinkelio. Per tai 600 darbininkų atsirado be darbo.

SHARON, PA.

Čianyškčios geležies liejnyčiose numazino dar- bininkų algas ant 10%.

YOUNGSTOWN, OH.

Mašini- tai čianyškčių dirbtuvyų sutiko ant numazinimo algų ant 5—15%.

Iš Newarko, N.J.

„Vietinis“, pranešdamas apie 24 d. praėjusio mėn. „T. M. D.“ kuopos parengtas Krazines prak- kalbas, sakė buk „kalbėtojai buvo tik pp. Balčiūnas, Vitkevičia ir Perkunas. Apie Krazius mažai tekalbėta o apie „T. M. D.“ visai neminėta.“ Tas netiesa. Buvo šiteip: pirmiausiai kalbėjo p. Svytra. Jis kalbėjo apie Krazius ir kalbėjo ilgai. Paskui Balčiūnas kalbėjo apie despotizmą ir socia- lizmą. Toliaus Vitkevičia — apie vienybę. Galiausiai Perkunas apie mokslo ir kovą su kunigija ir valdžia, nes kunigija šiandien per- sekioja ir keikia viską, apart val- dzios ir jos įstatymų, o valdžia vargina viską apart kunigijos su jos bažnyčiomis. Jis priminė „T. M. D.“ ir paaiškines jos įsta- tus, darbus ir vaisius, ragino kiek- vieną jaučiantį dabartinį medegiš- ką, fizišką, protišką ir doriką mu- šą vargą, prie jos prigulėti, tobul- intį ir gyventi taikiai, teisiai ir laisvai.

P. „Vietinis“,

po prakalbų, jis su Vitkevičia su- kolektavo \$1.61, kuriuos paski- rama pusiau: kankintiniams ir moksleiviams. Pavėdėme prakal- bų sekretoriui nusigyti, kur reikia.

P. „Vietinis“,

gal dėl ypatingo piktmato p. Svytros, visai jo nematė, o pp. Perkuno ir Balčiūno kalbų apie „T. M. D.“ visai ne- girdėjo. Negalima peikti ir kriti- kuoti to, ko kas negirdėjo ir neži- no.

So. Omaha, Nebr.

Čianyškės laikraštis „The Omaha Daily News“, 28 d. lapkričio, patalpino straipsnį apie lietuvių provą.

Mat vienas iš garsesnių lietuvių barkierių, Jonas Knats (tikra jo pravardė Knataitis) gyvena čia suviršus 4 metus; atkako iš East St. Louis, Ill. Jis pasakoją, jog dirbdamas pas čekus saljūninkus, uždirdavo gerus pinigus, bet gavęs algą, pasisamdavo vežimą, arklį ir važinėdavo su lenkėmis, vokiečiais ir kitokioms mergoms.

Ant tokio gyvenimo pinigų pradė- jo neužtekti, tai kol galėjo, skoli- no nuo lietuvių tai po 5, tai po 10 dol., bet paskolintų pinigų ne atiduodavo. Tas šaltinis ant galo išsėmė, reikėjo įieškoti kito. Vieną kartą atėjo jis pas vieną lietuvių, kur buvo susirinkusių dau- giau musų vientautių, ištraukė pi- nigus vienos merginos ir išbėgo. Už tai likosi apskūstas į Omahos palicijos sudą, kuris padavė provą kriminališkam sudui. Knats sėdi dabar kalėjime; kadangi lietuvių kaučijos nestato, o jis neturi nė jokių giminių, tai atsisėdėti iki provai.

Iš Meriden, Con.

29 d. lapkričio pulkėis čianyšk- čių lietuvių susirinko ant vardu- vių draugo A. Sato. Beikalbant apie visokius reikalus, p. I. To- ce lauskas užsiminė apie musų kan- kintinius, ištrėmtus maskolių už darbų ant labo musų tautos ir šal- tus Siberijos tirus. Ant jų sušeli- pimo mironas geros valios tautiečiai sū- dėjo \$2.80, iš ko 5 c. nusitaukė ant persiuntimo, \$2.25 siunčiame į „Lietuvos“ redakciją. (Aukauto- jų pravardės ir jų aukos pagarsino- tokių vietoj. Rd.) Mielai bro- liai, gelbėkime musų tėvynę kas kaip gali: kas pinigais, kas dar- bais. Organizuoimės, rašykimės prie musų tautiškų organizacijų, kaip antai: prie Tautiškojo Susi- vienijimo, Tėvynės Mylėtojų ir Aušros draugystę!

Musų sudėtus pinigus, taigi \$2.

25, sekantįsi padaliname: \$1.00 ant naudos kankintinių; \$1.00 ant uždegimo kelionės kaštų musų delegato ant terptautiško kongre- so į Nyderlandus ir 25 c. Vikičiai.

L. Liutkevičia.

Scofield, Utah. Štraikai kalnakasy traukiasi to- liau ir nežinia, kada pasibaigs. Kompanija pertraukė 50 šerifų pa- gelbininkų ir 5 karus milicijos ka- reivių ir kelias dešimtis scabų su štraikavimais vietų; dabar dirba tik scabai ir mormonai; tik italijonai, finlandiečiai ir keli lie- tuviai štraikuoja. Darbininkai reikalauja didesnių algų ir teisin- gesnio skaitymo tonos kompani-

gautų didesnį posmetinę, nereikė- ty kiekvienam dėti po 1 dol. po kiekvienam pasimirusiam sanariui; prigulėjimas prie Susivienijimo kaštuoja juk tik po 2 dol. ant me- tų. Priderėtų viršininkams nau- jai užsidėjusios draugystės prikal- binti sanarius pristoti prie Susi- vienijimo.</

vystę žydų i Amerika. Randas daleidž Vilniuje ir Liepojoj parngti biuras gelbėjimo lievių.

Pietinėje Prancūzijoje, mieste Marsilijoje, siautė didelis gaisras. Ugniję praejo 10 upatų, o daug tapo sužeistų.

Mieste Kerbela, Azijatiškoji Turkijoje, apsirovė cholera. Nuo 9 iki 12 dienai gruodžio nuo choleros pasimire 170 žmonės.

Priguličio Belgijai Kongo viešpatystė, Afrikoje, užtikro didelių ir labai turtingus aukso laukus.

Kanados pakrantėse, jurių kojos St. Marys Bay, paskendo laivas su visais ant jo buvusiais žmonėmis.

Mieste Dresdene, fabriko sargas Biernert, netekęs vietos, nuvaidino savo pačią ir šeštą vaikų.

Ispanija galutinai atsisakė dalyvauti ant visavietinės parodos mieste St. Louis, Mo.

Paryžių sušaukavo duonkėpių ir per tai mieste truko duonos.

Nauji Rasztai.

Siaupius ir anapus grabo. Amžinasis. Parazoj J. Gerutis. Chicago III. 1903 m. 180 ps. Telpa čia visko po truputį: ir tikėjimo ir gamtos mokslų. Aprašyta viskas prieinamai kiekvienam. Todėl knyga šitai reikia laikyti už naudingą. Kalba puseitona, nors ir yra dar sulenkinti gana žodžių, tokių kaip smertis vietos mirtis. Žodis gyvena teipogi netaisakantis. Rodosi geriau buvo mokslą atskirti nuo tikėjimo, tas ir mokslui ir tikėjimui daugiau būtų naudos atgabėjęs.

Lietuvizskos pasakos vyriaus. Surinko Dr. J. Basanavičius. Dailis I. Chicago, III. 1903 m. 275 pusl.

Yra tai tolesnis traukiančių pasakų surinktų D-ro Basanavičiaus. Pasakos šitoj dalyj patilpusios yra vyriausios turinio; jos patalpinotos toj tarmėje, kokią rašėjas jas parašė. Pasakų rinkinose kitaip ir būti ne gal, kadangi kaip pasakos surištos su vieta, taip ir tarmė. Šitos pasakos ne mažesnis vertės, kaip ir pirmos išleistų, ką rado ir pats jų rinkėjas vardas. Pasakų telpa čia 141.

Tautiškas atgimimas Lietuvių ir kitų jaunų tautų. Tilže. 1903 m. 40 pusl.

Telpa čia trumpos žinios apie atgimimą: lietuvių, rusų, čekų, sielozijos lenkų, bulgarų, gruzinų. Užbaigia knygtę aprašymas kovos macedonietų su turkais. Aprašyme atgimimo lietuvių, autorius jų atgimimą jungia su pasirodymu pirmo laikraščio „Aušros“. Be abejonės „Aušra“ prisidėjo prie lietuvių atgimimo, bet ją visgi negalima už vieniatinę priežastį laikyti. Pasirodymas „Aušros“ buvo tik pasekmė bundančios lietuvių dvios, be to ir Aušra nebuvo pasirodžiusi; „Aušra“ buvo tik vieta, kur pabūdė iš miego lietuvių, galėjo savo jausmus išreikšti lietuviškai ir tai prie pagelbos geriau lietuviškai mokančių redaktorių. Juk nevisi Aušros darbininkai mokojo iš pradžių lietuviškai rašyti. Prieš atsiradimą „Aušros“ tilpo moksliškai laikraščiuose: „Peterburgskaja Viedomosti“, „Viestnik Jevropi“, „Novoje Vremia“, „Golos“, „Porjadok“, „Sovremennye Izvestija“, net „Varšavskame Dnevnik“ straipsniai apie lietuvių jau lietuvių rašyti; tarp jų yra ir toki, kurie „Aušros“ visai nematė. Taigi lietuvių iš miego prikėlė ne „Aušra“, bet paveikslas kitų tautiškų gėlavų Europoje ir šovinizmas moksliškų valdžių tarėnaujanti laikraščiai. Atėjo laikas, lietuvių kėlėsi iš miego. Tas vienog neaitina nuopelnų „Aušros“; jos nuopelnai nemaži, bet ji nėra vieniatinė priežastis prikėlus lietuvių iš miego; jie pradėjo burti ankščiau, negu pasirodė „Aušra“.

Trankis pagerinimui ir sutaisyti mui šiose ir paprastųjų keln. Svalės sutaisita. Tilže. 1903 m. 31 pusl.

Patsai užvadinimas rodo, kokią kalbą ir rašybą vartoja autorius šio veikalio. Kalba netikusi, o rašybą yra tai mišinys senos lenkiškos su šiaurinė lietuviška rašyba. Knygelė šiaip būtų naudinga, jeigu kalbą ir rašybą būtų geresnė; negerumas kalbos ir rašybos i niekuo paverčia visą jos gerumą. Kamgi bereikalo daryti galimatis musų dar jaunų rašalovių; bet to galima apsieiti, duodant kam geriau mokančiam rankraštį pataisyti.

Trankis pagerinimui ir sutaisyti mui šiose ir paprastųjų keln. Svalės sutaisita. Tilže. 1903 m. 31 pusl.

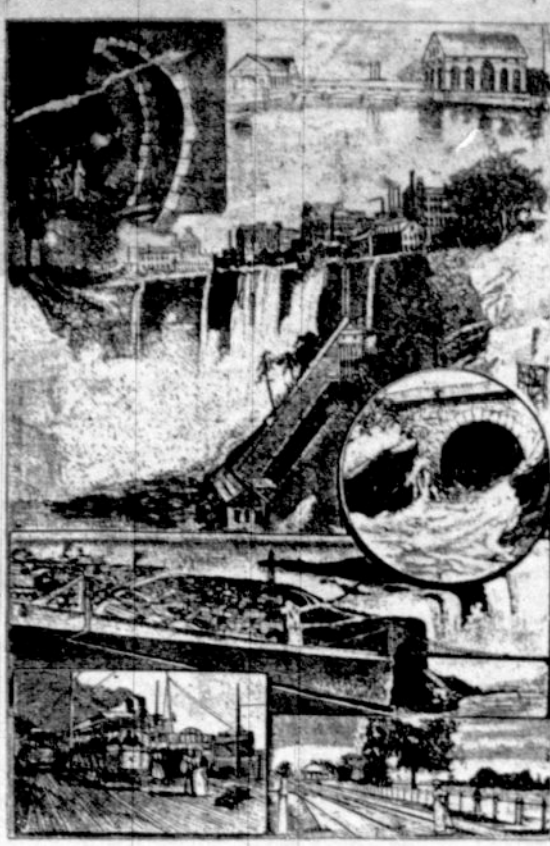
Patsai užvadinimas rodo, kokią kalbą ir rašybą vartoja autorius šio veikalio. Kalba netikusi, o rašybą yra tai mišinys senos lenkiškos su šiaurinė lietuviška rašyba. Knygelė šiaip būtų naudinga, jeigu kalbą ir rašybą būtų geresnė; negerumas kalbos ir rašybos i niekuo paverčia visą jos gerumą. Kamgi bereikalo daryti galimatis musų dar jaunų rašalovių; bet to galima apsieiti, duodant kam geriau mokančiam rankraštį pataisyti.

Trankis pagerinimui ir sutaisyti mui šiose ir paprastųjų keln. Svalės sutaisita. Tilže. 1903 m. 31 pusl.

GAMOS PAJIEGOS

IR KAIP IS JU NAUDOTIS.

Pagal Bittnerą.

1. Naudojimas Niagaros vandenskrėčio. 2. Naudantis vandenį iš upės kanalas ir mašinų triobos. 3. Dirbtuvės, kurių mašinos varo vandenskrėčio pajiegą. 4. Išbėgus vandens tunelis. 5. Profilus tunelio. 6. Elektrinės geležinkelės. 7. Ekstosa.

Apie du kiliometru augščiau vandenskrėčio, nuo upės likosi nukastas pusės kiliometro kanalas, pasiibaigantis šuliniu su kaminiu 2 metrų (netoli 1' seksnio) diametro. Šulinyj, gilumo 50 metrų po vandeniu upės, yra turbinos turbinės, 5000 arklių pajiega. Iš šulinio, paraleliška nuo upės, eina tunelis prie apatios vandenskrėčio.

Turbinos yra iškalto noloj duobėj, turinio 5.5 metro diametro; jos padirbtos dirbtuvėse Feche & Picard, Šveicarijoj, kadangi Amerikos dirbtuvės negalėjo padirbti tokių, kokių reikėjo.

Niagaros turbinos yra dvigubos, tai yra susideda iš dviejų, esančių viena po kita, susungtų viena kamera; viena iš jų yra prie įbėgimo vandens i kamerą, kita gi jos apatinė.

Ant paveiklo Niagaros turbinų matyt darbas vienos, kaip vanduo, įėjęs per storą dešinę pusę dūda i kamerą, priverčia sukities turbinas ir išveda per jų špykus. Kita, laibesnėji dūda turi sukamą turbinos volą, ant kurio viršutinio galų yra dinamo mašina dirbanti elektrika.

Prie tokio sudėjimo bisiai puolančio vandens pajiega ne puola tiesiog ant turbinų pritvirtinimo ir per tai negali jų sulaužyti. Ant geresnio padalinimo spaudimo tarp viršutinės ir apatinės turbinos pritaista taip, kad ant pirmutinės vanduo spaudžia su didesne pajiega; per tai spaudimas turbinos sunkumo, vandens ir užmautos ant volo dinamo mašinos, kas sveria iš viso 68500 kilogramų, ant kelių nuosimčių pasimažina.

Nuo teip vadinamų dviejų dinamo mašinų sistemo Amerikoj gyvenančio serbo Teslės, elektriska pajiega dratais gali būti išvadiota ant labai didelių tolymų nuo jos saltingi; iš jos naudojasi dirbtuvės ant vartymo mašinų, ją suanaudoja ant žiburių, vartymo elektriskų geležinkelių traukinių ir tt.

Mes ka tik kalbėjome apie perkeitimą mechanisko darbo turbinų i elektrika. Tokiu būdu elektrika suteikia mums galėjimą perduoti pajiegą ant labai didelių tolymų. Tame jos negalima suliyginti nė su jokia kitu pajiegos perdavimo būdu, apie kokius mes pirmiau kalbėjome.

Mes pirmiau kalbėjome apie teip vadinamas dinamo mašinas, su kurių pagalba galima perduoti pajiegą ant neapribuotų tolymų. Iš tokių mašinų labiausiai žinomos yra: Ferrario Italijoj ir Siemseno Vokietijoj.

Paminėsime čia trumpai apie sudėjimą dinamo mašinų. Jeigu apvynioti dratų koki plieninį daigtą, ar tai turintį patkavos, ar kitokį pavaldą, ir tuomet dratų paleisti elektrika, tai kol dratų bėga elektrika, pilno smetelis įgauna druto magneto ypatybes, taigi jis pritraukia visokius daigtus kaip ir magnetas; ypatybes tas tuojau žudo, kaip tik apstabyti elektrikos bėgimą. Ant to ir remiasi visa elektrotechnika.

Tokiu būdu mes galime su elektrikos pagalba pritraukti visokius daigtus, arba, kitaip sakant, perkeititi elektriską energiją i mechaniską. Toliau, sudėdami atsakančiu būdu tuos magnetus ir tai uždarydami, tai leiddami elektrika, mes galime suteikti ir beisukanti krutėjimą — bus tai teip vadinami magneto elektriskii motorai.

Patsai užvadinimas rodo, kokią kalbą ir rašybą vartoja autorius šio veikalio. Kalba netikusi, o rašybą yra tai mišinys senos lenkiškos su šiaurinė lietuviška rašyba. Knygelė šiaip būtų naudinga, jeigu kalbą ir rašybą būtų geresnė; negerumas kalbos ir rašybos i niekuo paverčia visą jos gerumą. Kamgi bereikalo daryti galimatis musų dar jaunų rašalovių; bet to galima apsieiti, duodant kam geriau mokančiam rankraštį pataisyti.

Patsai užvadinimas rodo, kokią kalbą ir rašybą vartoja autorius šio veikalio. Kalba netikusi, o rašybą yra tai mišinys senos lenkiškos su šiaurinė lietuviška rašyba. Knygelė šiaip būtų naudinga, jeigu kalbą ir rašybą būtų geresnė; negerumas kalbos ir rašybos i niekuo paverčia visą jos gerumą. Kamgi bereikalo daryti galimatis musų dar jaunų rašalovių; bet to galima apsieiti, duodant kam geriau mokančiam rankraštį pataisyti.

Patsai užvadinimas rodo, kokią kalbą ir rašybą vartoja autorius šio veikalio. Kalba netikusi, o rašybą yra tai mišinys senos lenkiškos su šiaurinė lietuviška rašyba. Knygelė šiaip būtų naudinga, jeigu kalbą ir rašybą būtų geresnė; negerumas kalbos ir rašybos i niekuo paverčia visą jos gerumą. Kamgi bereikalo daryti galimatis musų dar jaunų rašalovių; bet to galima apsieiti, duodant kam geriau mokančiam rankraštį pataisyti.

darbą i sukima volo ir atbulai. Tokiu būdu, turint vienoje vietoje šaltinį mechaniskos energijos, mes, su pagalba dinamo — mašinos, galime ta energija perkeititi i elektrika, kurią galime perduoti ant gėdžiamos tolymos, kad ir ant daugelio mylių, o čia, su pagalba kitos dinamo mašinos, ta elektrika vėl galime perkeititi i mechaniską energiją.

Taigi matome, kad pamatu darbo elektriskų mašinų, kaip ir visų kitų, yra pritraukimo ir nustatymo pajiega.

Svarbiausias pritaikymas elektrikos yra ant vartymo elektriskų geležinkelių traukinių; tokių geležinkelių daugiausiai yra šiaurinėje Amerikoj ir Italijoj, su kuriais tai kraštais stengiasi susilyginti kiti; neseniai Vokietijoj, ant geležinkelio tarp Hamburgo ir Berlyno, pritaikė elektriskų vartymų traukinių; traukiai tie bėga su greitumu 150 angliskų mylių per valandą, taigi greičiau negu kur nors kitur, neišskiriant šiaurinės Amerikos.

Iš pradžių prie karų — elektrika buvo pritaikoma vietoj arklių ir garo vartymui karų tuose atsitikimuose, kur karų reikėjo pakelti ant augstesnių kalvų, bet laikui bėgant, elektrika rado platesnį pritaikymą, ji likosi įvesta vartymui uolėninių karų net daugelyj miestų Maskolijoj; dabar reniiasi ją pritaikyti ant miesto geležinkelių i Vilniuje, o Kaune ji jau pritaikyta.

Ant parodos Berlyne 1879 m., Siemseni & Halske parėngė pirmą elektriską geležinkelį, ant kurio bėgiojo 3 vagonai, galint patalpinti 24 pasazierius. Traukiai bėgiojo su greitumu 12 kiliometrų i valandą. Dinamo mašina varė gurą, kas yra ne parankių ir brangių kastačių.

Heilman padirbo praktiskesnį elektro — garinį motorą vartymui traukinių su greitumu 98 kiliometrų i valandą laiko. Bet ir šitie motorai ant praktikos pasirodė netinkantys.

Daug praktiskiau pasirodė išvadioti elektrika ant vartymo traukinių dratais iš specialiskų elektriskų dirbtuvių. Yra keli sistemos išvadioti elektriskos vartymų geležinkelių traukinių. Iš tų sistemų tankiausiai vartojama, kur elektrika eina nutiestais augstais dratais, prie karo ji prisigriebia per bėgantį dratų varinį ratelį, o atgal bėga tvirtai tarp savęs sujungtomis šėnims. Paleidžia i sustabdo traukios motoramanai su pagalba komutatorių. Tai pati, varanti traukios elektrika buvo suanaudojama ant apkurimo ir apšvietimo vagonų. Toki elektriskai traukiai atsirado pirmiausiai miestuose, kur jie greitai išstumdė traukiamus arklių ir garo pajiegos. Pirmutiniai elektriskii karai buvo parėngti 1881 metuose ant elektriskos parodos Paryžij.

Vartoja teipogi sistema, pagal kurią itais išvadioti elektriskos elektrika yra po žeme. Toks sistemos ant uolėninių karų yra anta Vengrijos sostapielj Peste.

Kybantis elektriskasis geležinkelis.

Ne seniai Vokietijoj, tarp Elberfeldo ir Barmeno, likosi padirbta linija kybančio elektriskio geležinkelio. Šėnys šitų geležinkelių remiasi ant metalinių stulpų. Stulpai tie sudėti gulščiai, kol geležinkelis bėga per upę Wupper, o vertikališkai, bėgant jam ties sausumi. Vagonai kybo ant šėnų su pagalba dviejų ratų porų, kuriuos suka elektrika. Šitie vagonai ne gali išsokti iš šėnų prie augščiausiu pasikėlimų, nė prie smarkiausiu užsisukimų. Kadaangi geležinkelis turi du kelius, tai ant jo negali atsistijti nė traukių susimūšimai. Traukiai gali bėgti su tokiu greitumu net ties miesto uolėmis, su kokiū nori, jie ne stabdo žmonių susisėjimų ant uolėjų, kadangi bėga angstai. Net ant užsisukimų vagonai gali bėgti su greitumu 100—150 kiliometrų, taigi su tokiu, su kokių paprastai dviešiniai bėgti ne gal.

Tasai geležinkelis turi tik 13 kiliometrų ilgio.

Šėnys, kaip matyt ant paveikslėlio, — kybo ant geležinių stulpų, sudėty ir susungty teip, kad negali išklypti. Dešinėj pusėj paveikslėlio, ant viršaus, parodyty ratalai iš prysakio ir iš šono. Geležiniai stulpai, palaikanti šėnis, yra ant 30 metrų nuo viens kito.

Kaip su tuom yra, redakcija nežino tikrai. Aprašyme yra kas ten ne aiškias. Mergina primaipnigius, primaifkorte, su ja keliauja i Ameriką, taigi ji dar tevyneį žinojo, pas ką keliauja. Jeigu vaikiną laik už ne gerą, tai kam nuo jo šifkorte priėmė? Atkeliauvus i Ameriką su jaunikiu išpirkta šifkorte, atsisak už to jaunikiu tekėti, nuo kurio šifkorte priėmė. Aiškiai matyti, kad kas nors ja Amerikoj turėjo perkaltėti. Tas tik tą galėjo padaryti, kas su ja pirmiausiai kalbėjo. Ar šiaip, ar teip, mergina ne labai doriai pasielgė, o tame ji padėjo kunigas, priėmęs po savo globa. Pirku-

Ne seniai „Lietuvoj“ patilpo korespondencija iš Baltimorės, kurioje buvo aprašyta, kuo kunigas Lietuvinkas paveržė atkakusią i Baltimorę Arcišauko sužadėtuoję ir laikė ją su prievarta klebonijoj, o kitą atkankančių lietuvių nepasigaili. Tas ne tiesa. Musų kunigas ne atsisakė gelbėti jų, katrie prie jo šaukė. Kada atkako Arcišauko mergina, jis, negalėdamas jos paimti, atkako pas kunigą, prašydamas duoti šliubą. Kunigas atsisakė ant laivo duoti šliubą, liepė ateiti i bažnyčią. Kada kunigas su Arcišauku atėjo i Castlegardę, „tai mergina pasakė kunigui, kad tuojau nori tekėti, bet nori pirmą susipažinti (kas girdėjo, ką mergina sakė? Rd.). Tas tik budama Lietuvoj, girdėjo kokius ten apkalbėjimus, mėtomus ant Arcišauko jo draugų, todėl norėjo jį gerai pažinti. Kunigas parsivėdė mergina. Čia vaikiną davė jai 5 dol. ir žiedą; mergina iš syk n-norėjo priimti (o šifkorte priėmė. Rd.), bet davėsi perkaltėti. Kada ant rytojaus vaikiną atėjo ir kalbino merginą prie apsiimimo, mergina atsakė, kad nori pirmą geriau pasipažinti, o paskui gal tekėsianti. Vaikiną, toliau ne laukdamas, apskundė kunigą i sudą. Čia mergina viską papasakojo, kaip yra i sudas kunigą išteisino. Teip tai viskas buvo, o ne teip, kaip buvo aprašyta. Mergina dabar ne pas kunigą gyvena, visi Baltimorėj žino, kur ji yra. J. Mindrovė.

Geležinkelis i Trondheime.

Kiekviename vagonė yra vietos 50 pasazierių. Vagonai prikabinti prie rėmų apimančių šėnis. Kiekvienas rėmas turi po dvi (Toliau bus.)

Nauji isradimai.

† Beth Israel ligonbuty New Yorko pradėjo bandyti ant šitienės sergančių naują vaistą, koki vartoja jau Italijos ir Šveicarijos ligonbutai. Iš 30 šitienės sergančių, kurie buvo gydty su tuom nauju vaistu, visi išgyjo.

† Netoli Kitty Hawk, N. C. 17 d. gruodžio atliko pasekmingas bandavones su nauju orlaiviu, padirbtu Wilburo ir Orville Wrighto iš Daytono. Orlaivys prieš smarkų vėją nulėkė 3 mylias ir nusileido išradėjų pirmu būdyto vietoj. Šitas orlaivys neturi pasikėlimų baliono, taigi orlaivys yra sunkesnis už orą.

† Bostono gydytojas, Dr. Frank Burr Mallory, surado tikrą priežastį tymų. Tymus gimdo mažutėliai gyvulėliai. Mallory surado tuos gimdantius tymus gyvulėlius ir išrado vaistą juos naikinantį; taigi dabar nuo tymų ne mirs teip daug vaikų, kaip mirdavo iki šiol.

† Prancūzas Bertillon išrado naują būdą gaudymo nusidėjėlių. Iki šiol ant gaudymo policija turėjo vien nusidėjėlių matavimus ir fotografijas, bet prie to galėjo būti 70% paklydimų; prie naujo Bertillon gaudymo nusidėjėlių būdo paklydimų gali būti 1%, taigi tik 1 ant 100 nusidėjėlių galės pasislėpti.

Vietinės žinios.

— Namuose po nr. 7090 South Halsted st. gyvenantis geležinių išdirbinių prekėjas Fred Pilgraudt nušovė savo pačią, o paskui ir pats nusišovė. Kaimynai, išgirdę šūvis, davė žinią policijai. Kada atėjo policistai ir išlaužė duris, rado jau abudu Pilgraudtus negyvus, gulinius kraujų baloj; vygėjų gulėjo sveikas 5 sanvačių vaikas, šūvių neužgautas.

— Patrolės triobos policijos stacijos pr. 501 State st. perietos nedėlios dieną atstikto gazo eksplozija, kurios visa trioba liko sugriauta ir tris triobos buvusios ypatos sunkiai sužeistos. Mat gazo dūda pratruko ir iš jos išsiveržė garas užsidėgė ir pagimdė eksploziją.

— Ant kertės Randolph ir Washav av. likosi uolėninko karo pervažiuotas Tamošius Yates ir teip sunkiai sužeistas, kad nugabentas namon, pr. 422 N. State st., i porą valandų pasimirė.

— Pereitą savaitę Chicagoj pasimirė 550 vyruos, kuriame tai skaitliu buvo 317 vyriškių ir 238 moterų. Vaikų iki 5 metų amžiaus pasimirė 127. Daugiausiai mirčių, nes 75, buvo nuo plaučių uždegimo.

ATSISUKIMAS.

Neseniai „Lietuvoj“ patilpo korespondencija iš Baltimorės, kurioje buvo aprašyta, kuo kunigas Lietuvinkas paveržė atkakusią i Baltimorę Arcišauko sužadėtuoję ir laikė ją su prievarta klebonijoj, o kitą atkankančių lietuvių nepasigaili. Tas ne tiesa. Musų kunigas ne atsisakė gelbėti jų, katrie prie jo šaukė. Kada atkako Arcišauko mergina, jis, negalėdamas jos paimti, atkako pas kunigą, prašydamas duoti šliubą. Kunigas atsisakė ant laivo duoti šliubą, liepė ateiti i bažnyčią. Kada kunigas su Arcišauku atėjo i Castlegardę, „tai mergina pasakė kunigui, kad tuojau nori tekėti, bet nori pirmą susipažinti (kas girdėjo, ką mergina sakė? Rd.). Tas tik budama Lietuvoj, girdėjo kokius ten apkalbėjimus, mėtomus ant Arcišauko jo draugų, todėl norėjo jį gerai pažinti. Kunigas parsivėdė mergina. Čia vaikiną davė jai 5 dol. ir žiedą; mergina iš syk n-norėjo priimti (o šifkorte priėmė. Rd.), bet davėsi perkaltėti. Kada ant rytojaus vaikiną atėjo ir kalbino merginą prie apsiimimo, mergina atsakė, kad nori pirmą geriau pasipažinti, o paskui gal tekėsianti. Vaikiną, toliau ne laukdamas, apskundė kunigą i sudą. Čia mergina viską papasakojo, kaip yra i sudas kunigą išteisino. Teip tai viskas buvo, o ne teip, kaip buvo aprašyta. Mergina dabar ne pas kunigą gyvena, visi Baltimorėj žino, kur ji yra. J. Mindrovė.

Kaip su tuom yra, redakcija nežino tikrai. Aprašyme yra kas ten ne aiškias. Mergina primaipnigius, primaifkorte, su ja keliauja i Ameriką, taigi ji dar tevyneį žinojo, pas ką keliauja. Jeigu vaikiną laik už ne gerą, tai kam nuo jo šifkorte priėmė? Atkeliauvus i Ameriką su jaunikiu išpirkta šifkorte, atsisak už to jaunikiu tekėti, nuo kurio šifkorte priėmė. Aiškiai matyti, kad kas nors ja Amerikoj turėjo perkaltėti. Tas tik tą galėjo padaryti, kas su ja pirmiausiai kalbėjo. Ar šiaip, ar teip, mergina ne labai doriai pasielgė, o tame ji padėjo kunigas, priėmęs po savo globa. Pirku-

Ne seniai „Lietuvoj“ patilpo korespondencija iš Baltimorės, kurioje buvo aprašyta, kuo kunigas Lietuvinkas paveržė atkakusią i Baltimorę Arcišauko sužadėtuoję ir laikė ją su prievarta klebonijoj, o kitą atkankančių lietuvių nepasigaili. Tas ne tiesa. Musų kunigas ne atsisakė gelbėti jų, katrie prie jo šaukė. Kada atkako Arcišauko mergina, jis, negalėdamas jos paimti, atkako pas kunigą, prašydamas duoti šliubą. Kunigas atsisakė ant laivo duoti šliubą, liepė ateiti i bažnyčią. Kada kunigas su Arcišauku atėjo i Castlegardę, „tai mergina pasakė kunigui, kad tuojau nori tekėti, bet nori pirmą susipažinti (kas girdėjo, ką mergina sakė? Rd.). Tas tik budama Lietuvoj, girdėjo kokius ten apkalbėjimus, mėtomus ant Arcišauko jo draugų, todėl norėjo jį gerai pažinti. Kunigas parsivėdė mergina. Čia vaikiną davė jai 5 dol. ir žiedą; mergina iš syk n-norėjo priimti (o šifkorte priėmė. Rd.), bet davėsi perkaltėti. Kada ant rytojaus vaikiną atėjo ir kalbino merginą prie apsiimimo, mergina atsakė, kad nori pirmą geriau pasipažinti, o paskui gal tekėsianti. Vaikiną, toliau ne laukdamas, apskundė kunigą i sudą. Čia mergina viską papasakojo, kaip yra i sudas kunigą išteisino. Teip tai viskas buvo, o ne teip, kaip buvo aprašyta. Mergina dabar ne pas kunigą gyvena, visi Baltimorėj žino, kur ji yra. J. Mindrovė.

Kaip su tuom yra, redakcija nežino tikrai. Aprašyme yra kas ten ne aiškias. Mergina primaipnigius, primaifkorte, su ja keliauja i Ameriką, taigi ji dar tevyneį žinojo, pas ką keliauja. Jeigu vaikiną laik už ne gerą, tai kam nuo jo šifkorte priėmė? Atkeliauvus i Ameriką su jaunikiu išpirkta šifkorte, atsisak už to jaunikiu tekėti, nuo kurio šifkorte priėmė. Aiškiai matyti, kad kas nors ja Amerikoj turėjo perkaltėti. Tas tik tą galėjo padaryti, kas su ja pirmiausiai kalbėjo. Ar šiaip, ar teip, mergina ne labai doriai pasielgė, o tame ji padėjo kunigas, priėmęs po savo globa. Pirku-

Ne seniai „Lietuvoj“ patilpo korespondencija iš Baltimorės, kurioje buvo aprašyta, kuo kunigas Lietuvinkas paveržė atkakusią i Baltimorę Arcišauko sužadėtuoję ir laikė ją su prievarta klebonijoj, o kitą atkankančių lietuvių nepasigaili. Tas ne tiesa. Musų kunigas ne atsisakė gelbėti jų, katrie prie jo šaukė. Kada atkako Arcišauko mergina, jis, negalėdamas jos paimti, atkako pas kunigą, prašydamas duoti šliubą. Kunigas atsisakė ant laivo duoti šliubą, liepė ateiti i bažnyčią. Kada kunigas su Arcišauku atėjo i Castlegardę, „tai mergina pasakė kunigui, kad tuojau nori tekėti, bet nori pirmą susipažinti (kas girdėjo, ką mergina sakė? Rd.). Tas tik budama Lietuvoj, girdėjo kokius ten apkalbėjimus, mėtomus ant Arcišauko jo draugų, todėl norėjo jį gerai pažinti. Kunigas parsivėdė mergina. Čia vaikiną davė jai 5 dol. ir žiedą; mergina iš syk n-norėjo priimti (o šifkorte priėmė. Rd.), bet davėsi perkaltėti. Kada ant rytojaus vaikiną atėjo ir kalbino merginą prie apsiimimo, mergina atsakė, kad nori pirmą geriau pasipažinti, o paskui gal tekėsianti. Vaikiną, toliau ne laukdamas, apskundė kunigą i sudą. Čia mergina viską papasakojo, kaip yra i sudas kunigą išteisino. Teip tai viskas buvo, o ne teip, kaip buvo aprašyta. Mergina dabar ne pas kunigą gyvena, visi Baltimorėj žino, kur ji yra. J. Mindrovė.

Kaip su tuom yra, redakcija nežino tikrai. Aprašyme yra kas ten ne aiškias. Mergina primaipnigius, primaifkorte, su ja keliauja i Ameriką, taigi ji dar tevyneį žinojo, pas ką keliauja. Jeigu vaikiną laik už ne gerą, tai kam nuo jo šifkorte priėmė? Atkeliauvus i Ameriką su jaunikiu išpirkta šifkorte, atsisak už to jaunikiu tekėti, nuo kurio šifkorte priėmė. Aiškiai matyti, kad kas nors ja Amerikoj turėjo perkaltėti. Tas tik tą galėjo padaryti, kas su ja pirmiausiai kalbėjo. Ar šiaip, ar teip, mergina ne labai doriai pasielgė, o tame ji padėjo kunigas, priėmęs po savo globa. Pirku-

Ne seniai „Lietuvoj“ patilpo korespondencija iš Baltimorės, kurioje buvo aprašyta, kuo kunigas Lietuvinkas paveržė atkakusią i Baltimorę Arcišauko sužadėtuoję ir laikė ją su prievarta klebonijoj, o kitą atkankančių lietuvių nepasigaili. Tas ne tiesa. Musų kunigas ne atsisakė gelbėti jų, katrie prie jo šaukė. Kada atkako Arcišauko mergina, jis, negalėdamas jos paimti, atkako pas kunigą, prašydamas duoti šliubą. Kunigas atsisakė ant laivo duoti šliubą, liepė ateiti i bažnyčią. Kada kunigas su Arcišauku atėjo i Castlegardę, „tai mergina pasakė kunigui, kad tuojau nori tekėti, bet nori pirmą susipažinti (kas girdėjo, ką mergina sakė? Rd.). Tas tik budama Lietuvoj, girdėjo kokius ten apkalbėjimus, mėtomus ant Arcišauko jo draugų, todėl norėjo jį gerai pažinti. Kunigas parsivėdė mergina. Čia vaikiną davė jai 5 dol. ir žiedą; mergina iš syk n-norėjo priimti (o šifkorte priėmė. Rd.), bet davėsi perkaltėti. Kada ant rytojaus vaikiną atėjo ir kalbino merginą prie apsiimimo, mergina atsakė, kad nori pirmą geriau pasipažinti, o paskui gal tekėsianti. Vaikiną, toliau ne laukdamas, apskundė kunigą i sudą. Čia mergina viską papasakojo, kaip yra i sudas kunigą išteisino. Teip tai viskas buvo, o ne teip, kaip buvo aprašyta. Mergina dabar ne pas kunigą gyvena, visi Baltimorėj žino, kur ji yra. J. Mindrovė.

Kaip su tuom yra, redakcija nežino tikrai. Aprašyme yra kas ten ne aiškias. Mergina primaipnigius, primaifkorte, su ja keliauja i Ameriką, taigi ji dar tevyneį žinojo, pas ką keliauja. Jeigu vaikiną laik už ne gerą, tai kam nuo jo šifkorte priėmė? Atkeliauvus i Ameriką su jaunikiu išpirkta šifkorte, atsisak už to jaunikiu tekėti, nuo kurio šifkorte priėmė. Aiškiai matyti, kad kas nors ja Amerikoj turėjo perkaltėti. Tas tik tą galėjo padaryti, kas su ja pirmiausiai kalbėjo. Ar šiaip, ar teip, mergina ne labai doriai pasielgė, o tame ji padėjo kunigas, priėmęs po savo globa. Pirku-

siam šifkorte vaikinai likosi padaryta skriauda. Ant galo tas reikalas vietinis, visuomenę ne labai apineantis; mes malonume jau sykį užbaigti visus gincus už tą ne labai doriai pasielgusią merginą. Rd.

Redakcijos atsakymai.

Eilių RABEJUI IŠ SCRANTONO. Eilėms trūksta lygiai rimo, kaip ir ritmo. Pataisyti jų negalima, todėl i spaudą netinka. Korespondencijoms su bėgančiomis žinioms pakanka faktų; atsakančiai jas su taiso redakcija. Eilės, kad tikty i spaudą, turi būti gerai parašytos; taisyms negėrai parašytų užima daugiau laiko negu parašymas.

V. G. Eilės silpnos ir kalbą jų ne geriausia. Vietoms eilėms trūksta miero ir ritmo, apie rimą negali kalbėti. Geriau rašyti proza, o ne eilėms, kadangi eilių negalima pataisyti teip kaip prozą.

LUCIFERUI, CLEVELANDE. Nežinia, ka Tamista nori nukalinti. Jeigu negerai, kad kas neužmoka už pasiūtą drabužį, tai lygiai negerai, jeigu kraucius nepildo to, ką pasidėdėjo. Čia kalbos lygiai ab

